

Wiktor Szydłowski

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY ORAZ LUDNOŚĆ W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM. ZMIANY W LATACH 1946 - 2000

WPROWADZENIE

W wyniku zmiany podziału administracyjnego kraju 1 stycznia 1999 roku w miejsce 49 utworzono 16 województw, a wśród nich PODLASKIE, z ośrodkiem wojewódzkim w Białymstoku.

Według stanu na 31 grudnia 1998 roku w województwie podlaskim o obszarze 20 180 km² (6,5% powierzchni kraju) mieszkało 1 223,8 tys. Osób (3,2% ludności Polski)

W tym opracowaniu zostaną przedstawione zmiany liczb ludności w skali województwa, w powiatach oraz w poszczególnych miastach i gminach wiejskich, które wystąpiły od Powszechnego Sumarycznego Spisu Ludności z 14 lutego 1946 do 31 grudnia 2000 roku.

Retrospektywny obraz zmian ludnościowych opracowany został z uwzględnieniem zasięgu granic administracyjnych poszczególnych jednostek według stanu obowiązującego na 31 grudnia 2000 roku. Do przeliczenia danych według aktualnego podziału administracyjnego wykorzystano publikacje, które wymienione są przy tabeli 30 aneksu. Należy podkreślić przydatność wydawanych przez GUS od 1984 roku w serii *Materiały i opracowania statystyczne* corocznych publikacji o powierzchni oraz liczbie ludności jednostek podstawowego podziału terytorialnego kraju, czyli miast i gmin według stanu na 31 grudnia określonego roku. W publikacjach tych zamieszczone są też informacje o zmianach w tym podziale oraz liczbie ludności i obszarze objętym tymi zmianami.

W opracowaniu wykorzystano także dokonane w połowie lat osiemdziesiątych w Głównym Urzędzie Statystycznym przeliczenia danych NSP 1950 o ludności w przekroju gmin wiejskich kraju w aktualnych wtedy granicach. Praca ta była wykonana na potrzeby badawcze Problemu Międzyresortowego

MR I.28.06 realizowanego pod egidą Zakładu Przestrzennego Zagospodarowania Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN [Eberhardt 1989]

1. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Obszar obecnego województwa podlaskiego w przeszłości podlegał zmiennym podziałom politycznym i administracyjnym.

Województwo białostockie jako samodzielna jednostka administracyjna, ze stolicą w Białymstoku, powstało w 1919 roku w odrodzonej II Rzeczypospolitej. Przed wybuchem I wojny światowej Białystok był siedzibą władz Obwodu Białostockiego, Gubernii Grodzieńskiej, wchodzącej w skład Cesarstwa Rosyjskiego.

W 1919 roku w skład województwa wchodziły powiaty augustowski, białostocki, bielski, kolneński, łomżyński, ostrołęcki, ostrowski, sokółski, sejneński, suwalski, szczuczynski i wysokomazowiecki. Po pokoju ryskim (18 marca 1921 roku) dołączono powiaty białowieski, grodzieński i wołkowyski. W 1922 roku zniesiony został powiat białowieski, w 1925 roku powiat sejneński i w 1931 roku powiat kolneński.

W końcu 1931 roku w województwie było 12 powiatów ziemskich: augustowski, białostocki, bielski, grodzieński, łomżyński, ostrołęcki, ostrowski, sokolski, suwalski, szczuczynski z siedzibą w Grajewie, wołkowyski i wysokomazowiecki oraz powiat grodzki (miejski) miasta Białystok. W tym podziale województwo przetrwało do końca 1938 roku. Na początku 1939 roku powiaty łomżyński, ostrołęcki i ostrowski zostały przyłączone do województwa warszawskiego [*Województwo...* 1967 :16-17.]

W okresie dwudziestolecia międzywojennego zasięg województwa ulegał zmianom.

Przed wybuchem II wojny światowej województwo białostockie obejmowało obszar 26 036² km i miało 35 miast. Według danych Spisu Powszechnego z 9 grudnia 1931 roku zamieszkiwało je 1 263,3 tys. ludności, w tym 25% w miastach, zaś na 1 km² przypadało 49 osób. Ludność polska stanowiła 67% ogółu mieszkańców (w kraju - 69% według kryterium języka ojczystego), [*Polska...* 1989 :16].

Na terenie województwa białostockiego, między innymi wzdłuż rzek Biebrzy i Narwi przebiegała linia demarkacyjna między terenami zajęтыми przez Niemców oraz włączonymi do Białoruskiej SRR. Natomiast w 1941 roku obszar województwa Niemcy włączyli - jako wyodrębniony okręg - do prowincji Prusy Wschodnie, z wyjątkiem Suwalszczyzny, która już w 1939 roku została włączona do Prus Wschodnich, rejencji Ciechanów.

Po zmianach granic państwowych po wyzwoleniu, do reaktywowanego województwa białostockiego weszły powiaty: augustowski, białostocki, bielski, sokólski, szczuczyński, suwalski i wysokomazowiecki oraz miejski białostocki. Pozostałe po stronie Polski i województwa białostockiego niewielkie skrawki dawnych powiatów grodzieńskiego i wołkowyskiego oraz brzeskiego (przed wojną województwo poleskie) włączono do ościennych powiatów - sokolskiego i bielskiego.

W 1945 roku ponownie przyłączono powiat łomżyński, zaś w 1946 roku włączono do województwa białostockiego trzy powiaty mazurskie: ełcki, gołdapski i olecki.

W 1948 roku przemianowano powiat szczuczyński na grajewski oraz z powiatu łomżyńskiego i niewielkich części powiatów grajewskiego i ostrołęckiego (województwo warszawskie) utworzono powiat kolneński.

W 1953 roku z północno-zachodniej części powiatu białostockiego wydzielono powiat moniecki. W latach 1952 - 53 utworzono powiaty hajnowski i siemiatycki, dzieląc powiat bielski - największy wówczas w kraju.

W 1954 roku utworzono powiaty łapski i zambrowski, a w końcu 1955 roku - dąbrowski i sejneński.

Po roku 1955 nowych jednostek powiatowych nie tworzą. Zmiany zasięgu administracyjnego na tym szczeblu ograniczały się do niewielkich korekt związanych ze zmianami w podziale na szczeblu podstawowym. Ukształtowane w wyżej opisany sposób województwo białostockie zajmowało obszar 23 018² km. Według danych Spisu Powszechnego z 3 grudnia 1950 roku zamieszkiwało je 955 tys. ludności, w tym 22,4 % w miastach, zaś na 1 km² przypadało 41 osób. W kraju w miastach mieszkało wówczas 39 % ogółu ludności, a na 1 km² przypadało 80 osób [*Województwo...* 1967 :17].

Radykalne zmiany w zasięgu, liczbie ludności oraz specyfice wewnętrznej województwa białostockiego przyniosła reforma podziału administracyjnego kraju z 1 czerwca 1975 roku. W miejsce dotychczasowych 17 utworzono 49 nowych województw, zaś w ramach wprowadzonego dwustopniowego podziału zlikwidowano powiaty.

Obszar województwa białostockiego zmniejszył się o około 1/3 w porównaniu z poprzednim. W nowych granicach znalazły się tereny dawnych powiatów: Białystok, Bielsk Podlaski, Hajnówka i Sokółka, oraz większość obszarów byłych powiatów Dąbrowa Białostocka. (bez gminy Lipsk), Łapy (bez gminy Sokoły), Mońki (bez gminy Trzcieńskie) i Siemiatycze (bez miasta i gminy Ciechanowiec oraz gminy Perlejewo).

W skład nowo powstałego województwa łomżyńskiego włączono byłe powiaty Łomża, Wysokie Mazowieckie i Zambrów oraz większość obszaru powiatów Grajewo (bez gminy Prostki), Kolno (bez gminy Łyse, która znalazła

się w województwie ostrołęckim), a także teren gmin Perlejewo, Sokoły i Trzcianne oraz miasto i gminę Ciechanowiec. Ponadto z byłego województwa warszawskiego przyłączono gminy Andrzejewo, Boguty Pianki, Nur i Zaręby.

W nowo utworzonym województwo suwalskim znalazł się w całości obszar byłych powiatów Augustów, Sejny i Suwałki oraz powiatów mazurskich - Ełk, Gołdap i Olecko, a także gminy Lipsk i Prostki. Prawie połowa obszaru tego województwa pochodziła jednak z dawnego województwa olsztyńskiego, czyli byłych powiatów Giżycko, Pisz i Węgorzewo.

W skład obecnie funkcjonującego województwa podlaskiego w całości wszedł obszar byłego województwa białostockiego, teren województwa łomżyńskiego poza gminami Andrzejewo, Boguty Pianki, Nur i Zaręby Kościelne wraz z wydzieloną w 1992 roku z ich obszaru gminą Szulborze Wk., które powróciły do powiatu Ostrów Mazowiecki w województwie mazowieckim.

W województwo podlaskie znalazła się też ponad połowa obszaru województwa suwalskiego, bowiem teren byłych powiatów Giżycko, Pisz i Węgorzewo powrócił do obecnego województwa warmińsko-mazurskiego. Przyłączono tam również powiaty Ełk, Gołdap i Olecko.

Reaktywowane zostały powiaty sprzed reformy z 1975 roku z wyjątkiem powiatu dąbrowskiego i łipskiego. W dawnych granicach odtworzono powiaty: bielski, hajnowski, moniecki, sejneński, suwalski i zambrowski. Powiat białostocki powiększył się o obszar byłego powiatu łipskiego, poza gminą Sokoły, która weszła do powiatu wysoko-mazowieckiego. Powiat dąbrowski przyłączono do powiatu sokólskiego, z wyjątkiem miasta i gminy Lipsk, które powiększyły powiat augustowski. Z powiatu grajewskiego ubyła wspomniana gmina Prostki (obecnie powiat ełcki, województwo warmińsko-mazurskie). Z byłego powiatu siemiatyckiego do powiatu wysoko-mazowieckiego przeniesiono miasto wraz z gminą Ciechanowiec. Obok dawnego powiatu miejskiego białostockiego, status powiatów grodzkich uzyskały miasta Łomża i Suwałki.

2. LUDNOŚĆ

Według stanu na 31 grudnia 2001 roku województwo podlaskie liczyło ogółem 1 219,9 tys. mieszkańców, w tym 714,4 tys. w miastach i 505,5 tys. na wsi. W ciągu trzech lat od powstania województwa (1 stycznia 1999 roku) liczba jego mieszkańców zmniejszyła się o 3,9 tys. osób (0,3 %), przy tym w miastach wzrosła o 3,4 tys. osób (0,5%), zaś na wsi spadła o 8,8 tys. (1,7 %). Udział mieszkańców miast w ogólnej liczbie ludności województwa wzrósł w tym czasie z 58,1 do 58,6%.

Do początku lat dziewięćdziesiątych niemal równie ważnym jak przyrost naturalny czynnikiem wzrostu liczby ludności miast było dodatnie saldo migra-

cji, dokładniej wysoki dodatni bilans przepływów ludności między miastem i wsią. O wysokim spadku liczby mieszkańców wsi decydowało zaś wysokie ujemne saldo migracji, którego nie rekompensował malejący z roku na rok przyrost naturalny. O ile w 1990 roku przyrost naturalny w miastach obecnego województwa wyniósł 5,1 tys. a saldo migracji 4,3 tys. osób, to w 2001 roku wielkości te wyniosły odpowiednio 0,9 tys. i zaledwie 77 osób. Natomiast na wsi w 1990 roku przyrost naturalny wyniósł 1,4 tys. a ujemne saldo migracji 5,5 tys. osób. Ujemne saldo migracji malało i w 2001 roku wyniosło 1,9 tys. osób, jednak od 1995 roku występuje ujemny przyrost naturalny (w wielu gminach utrzymuje się już od połowy lat osiemdziesiątych) a w 2001 roku wyniósł on około 1,0 tys. Osób i przewyższył nieznacznie (o 42 osoby) dodatni przyrost naturalny w miastach [*Ludność...*2002: 4, 6, 10; *Rocznik...*2002: 130, 141; *Powierzchnia...*1984].

O zmianach ogólnej liczby ludności w województwie podlaskim aktualnie więc decyduje ujemny ogólny bilans migracji, w małym zaś jeszcze stopniu zarysowująca się w ostatnich latach niewielka nadwyżka zgonów nad urodzonymi.

Pierwsze po wojnie źródłowe dane o ludności Polski w nowych granicach państwa i w przekroju terytorialnym przyniósł spis z 1946 roku. Przeliczenie tych danych na aktualny podział administracyjny wskazuje, że w okresie 55-lecia (1946-2001) na obszarze obecnego województwa podlaskiego zaszły następujące podstawowe zmiany demograficzne. Ogólna liczba ludności wzrosła z 891,8 do 1 218,9 tys. czyli o 328,1 tys. osób (o 36,8 %). Liczba mieszkańców 36 miast (według ich obecnego stanu prawnego) zwiększyła się ze 180,6 do 714,4 tys., czyli o 533,8 tys. osób (o 295,6 %) osiągając wzrost prawie czterokrotny. Liczba ludności 105 gmin wiejskich spadła z 711,2 tys. do 505,5 tys. czyli o 205,7 tys. osób (o 28,9 %). Udział ludności miast w ogólnej liczbie ludności wzrósł z 20,3 do 58,6 %, osiągając wskaźnik zbliżony do przeciętnego w kraju (61,9 %). Województwo podlaskie jest jednak stosunkowo słabo zaludnione, przypada tu bowiem 60 osób na 1 km², podczas gdy średnio w kraju - 124 osoby. Decyduje o tym słabe zaludnienie obszarów wiejskich, obejmujących 19,3 tys. km², a więc przeciętnie na 1 km² przypada 26 osób, zaś średnio w kraju 50 osób.

W tabelach 16 - 30 aneksu zilustrowano dynamikę zmian liczby ludności w latach 1950 - 2000 w województwie podlaskim, w podziale na miasta i wieś oraz w przekroju powiatów, miast i gmin wiejskich. Za dane wyjściowe przyjęto wyniki NSP z 1950 roku. We wcześniejszym okresie na terenie kraju wystąpiły bowiem duże przemieszczenia ludności - związane z powojenną zmianą granic oraz zasiedleniem ziem zachodnich i północnych - nietypowe dla późniejszych lat. Stąd też w analizach porównawczych - zwłaszcza w przekroju

międzyregionalnym - wydaje się bardziej słuszne odniesienie do 1950 roku, zwłaszcza przy analizie i ocenie zmian demograficznych związanych z późniejszymi procesami społeczno-gospodarczymi.

W okresie 50-lecia 1950-2000 liczba ludności w województwie podlaskim wzrosła o 348,9 tys. osób, czyli o 40 %. Wzrost ten w układzie przestrzennym był nierównomierny. Największą dynamiką wykazały się trzy miasta - powiaty grodzkie, gdzie łącznie liczba mieszkańców wzrosła ponad 4-krotnie. W siedmiu powiatach ziemskich liczba mieszkańców wzrosła - od 0,4 % w powiecie hajnowskim do 60,7 % w powiecie zambrowskim. Także w siedmiu liczba ludności spadła - od 1,4 % w powiecie monieckim do 20,9 % w powiecie siemiatyckim. O zmianach tych - przy niskim poziomie urbanizacji - w dużym stopniu decydowała wielkość spadku liczby mieszkańców wsi. Spadek ten wystąpił we wszystkich powiatach i miał rozpiętość od 9,1 % w powiecie białostockim do 39,3 % w powiecie bielskim, przy tym aż 1/3 ludności na wsi ubyła w tym czasie także w powiatach hajnowskim, siemiatyckim i sokolskim, zaś ponad lub blisko 1/4 w powiatach grajewskim, kolneńskim i monieckim. Największe jednak zróżnicowanie wystąpiło w przekroju jednostek stopnia podstawowego.

3. JEDNOSTKI STOPNIA PODSTAWOWEGO

System władzy i podziału administracyjnego kraju na szczeblu podstawowym po wojnie ulegał kilkakrotnym przekształceniom, zwłaszcza na terenach wiejskich. Odtworzone tam z okresu międzywojennego stosunkowo duże jednostki - gminy, zastąpiono w 1955 roku znacznie mniejszymi i kilkakrotnie liczniejszymi gromadami. W ówczesnym województwie białostockim powstało 550 tych jednostek, a po późniejszej redukcji najsłabszych gromad, w 1960 roku pozostało ich około 350 [*Województwo...1967* :17].

W 1973 roku przywrócono na wsi gminy, a w województwie białostockim utworzono ich ponad 150. Ostatnia większa korekta miała miejsce 1 stycznia 1976 roku. Jednocześnie w województwie zlikwidowano 15 gmin, część przyłączając w całości do innych, zaś niektóre dzieląc między sąsiednie, silniejsze jednostki. Trzy z nich Przytuły, Rudka oraz Rutka Tartak - w różnym czasie i w zmienionych nieco granicach - później reaktywowano [*Powierzchnia...1994*: 61-69].

Były też - choć stosunkowo niewiele - zmiany w zasięgu obszarowym niektórych gmin wiejskich, a także miast. Z tego względu nie dysponowałem danymi o liczbie ludności w części gmin (25) według stanu w 1946 roku - według aktualnych ich granic. Zaznaczone to jest w tabelach 3 - 15.

Z ogólnej obecnie liczby 105 gmin wiejskich, w 82 rolę ośrodków gminnych pełnią wsie, natomiast w 33 władze zlokalizowane są w miastach, przy tym w 23 z nich funkcjonują wspólne organy władzy i administracji - miasta i otaczającej je gminy.

Wśród 82 wsi gminnych znajduje się liczna grupa byłych miasteczek. Niektóre z nich miały prawa miejskie w różnym, głównie wcześniejszym okresie swych dziejów. Należą do nich: Boćki, Gródek, Janów, Jasionówka, Jeleniewo, Korycin, Krasnopol, Kuźnica, Michałowo, Mielnik, Milejczyce, Narew, Narewka, Nowy Dwór, Orla, Puńsk, Rudka, Rutki, Sidra, Trzcianne. Na mocy "ukazu carskiego" z 1869 roku prawa miejskie utraciły i już ich nie odzyskały: Bakałarzewo, Czyżew, Filipów, Przerosi, Raczek, Radziłów, Śniadowo, Wąsosz, Wiżajny i Wizna. Natomiast w 1950 roku prawa miejskie cofnięto Krynkom i Sokołom, utraciły wtedy je także, a później odzyskały: Dąbrowa Białostocka, Kleszczele, Lipsk, Suchowola i Tykocin. Po wojnie prawa miejskie uzyskały: Hajnówka (1951 rok), Czarna Białostocka (1962 rok) i Mońki (1965 rok).

W powojennym okresie stagnacją liczby mieszkańców cechował się Suraz, a niewielkim przyrostem: Tykocin, Rajgród, Kleszczele, Jedwabne, w których liczba ludności wzrosła nie więcej niż o 1/4. Natomiast bardzo wysoką dynamiką wzrostu liczby ludności - obok trzech miast grodzkich - cechowały się wszystkie miasta powiatowe, a także Czarna Białostocka, Dąbrowa Białostocka i Łapy. Liczba ludności wzrosła w nich co najmniej cztero krotnie, a w przypadku Moniek - kilkanastokrotnie.

Jak wskazują dane tabel załączonych w aneksie, tylko nieliczne gminy wiejskie wykazały się wzrostem liczby mieszkańców w 50-leciu 1950-2000. W wielu jednostkach wystąpił bardzo wysoki spadek liczby ludności. Spowodowało to, że we wszystkich powiatach liczba mieszkańców zmniejszyła się - od 9 % w powiecie białostockim do ponad 39 % w powiecie bielskim. Szczególnie silnym spadkiem liczby ludności cechowały się - obok powiatu bielskiego - gminy w powiecie Hajnówka, Siemiatycze i Sokółka, a także Lipsk w powiecie Augustów, Gródek i Michałowo w powiecie białostockim, a więc położone w rejonie przygranicznym. Silny spadek wystąpił też w kilku innych gminach, rozproszonych w różnych rejonach województwa.

Ostatnie lata cechują się zahamowaniem dynamiki wzrostu liczby ludności miast. Dzieje się tak przez ograniczenie napływu ludności wiejskiej oraz przyrostu naturalnego. Niektóre miasta cechujące się w przeszłości wysoką dynamiką demograficzną, obecnie przeżywają wręcz regres w tym względzie. Natomiast wiele gmin wiejskich nadal wykazuje się relatywnie dużym ubytkiem mieszkańców. Mniejszemu bowiem odpływowi ludności do miast towarzyszą negatywne zjawiska w sferze ruchu naturalnego. Spadającej liczbie małżeństw

oraz urodzeń, towarzyszy wysoki wskaźnik zgonów, który bezpośrednio wiąże się z bardzo zaawansowanym w części gmin procesem starzenia się populacji. Wyrazem tego są zamieszczone w aneksie w tabelach 16 - 30 dane o udziale ludności w wieku poprodukcyjnym - bardzo wysokim, a jednocześnie małym odsetku osób młodych, w wieku przedprodukcyjnym. Dotyczy to przeważającej grupy gmin.

ANEKS

Liczba ludności w województwie PODLASKIM według powiatów, miast i gmin wiejskich w latach 1946 - 2000 w podziale administracyjnym według stanu na 31 grudnia 2000 roku

Tabela 1. Liczba ludności w województwie podlaskim według podziału na miasta i wsie oraz miasta powiaty grodzkie w latach 1946-2000

Wyszczególnienie	1946	1950	1970	1978	1988 ^{a)}	2000 ^{b)}
WOJEWÓDZTWO	892 209	873 296	1046 684	1089 525	1188 543	1221 128
Miasta	182 537	203 469	397 903	497 402	649 908	713 942
Wieś	709 672	669 827	648 781	592 123	538 635	507 186
Miasta-powiaty grodzkie	89 958	105 322	220 658	284 797	378 179	419 711
Białystok	60 608	73 087	169 016	211 178	263 884	285 507
Łomża	14 551	15 650	25 327	36 918	56 668	65 112
Suwałki	14 799	16 585	26 315	36 701	57 627	69 092
Pozostałe miasta	92579	89147	177 245	212 605	271 729	294 231

a) dla lat 1946 - 1988 dane z dnia spisów powszechnych

b) dla 2000 roku dane według stanu na 31 grudnia

Tabela 2. Liczba ludności w powiecie augustowskim według podziału na miasta i gminy wiejskie w latach 1946-2000

Wyszczególnienie	1946	1950	1970	1978	1988	2000
OGÓŁEM	43209	45033	55599	56518	59096	60962
MIASTA	7872	9864	20938	24797	29956	33153
Augustów	7222	9196	20165	23659	27713	30387
Lipsk	650	668	773	1138	2243	2766
GMINY WIEJSKIE	35337	35169	34661	31721	29140	27809
Augustów	8347	8260	8422	7809	7152	7066
Bargłów Kościelny	7505	7207	7325	6713	6274	5854
Lipsk	5127	6167	5167	4535	3931	3495
Nowinka	3032	3034	3323	3263	2965	2888
Płaska	3275	3155	3110	2901	2709	2653
Sztabin	8051	7346	7314	6500	6109	5853

Tabela 3. Liczba ludności w powiecie białostockim według podziału na miasta i gminy wiejskie w latach 1946-2000

Wyszczególnienie	1946	1950	1970	1978	1988	2000
OGÓŁEM:	121798	117685	133714	135487	138655	140007
MIASTA	17613	19594	34273	40674	48430	50796
Choroszcz	1483	2331	4241	4925	6005	5054
Czarna Białostocka	2131	2120	6978	8208	9347	9898
Łapy	4842	6052	9100	12325	16698	17473
Supraśl	2338	2302	3962	4384	4500	4741
Suraż	1071	1067	1092	1026	1024	970
Tykocin	1712	1683	1838	1912	2020	2041
Wasilków	2816	2919	5541	6137	6882	8393
Zabłudów	1220	1120	1521	1757	1954	2226
GMINY WIEJSKIE	104185	9809	99441	94813	90225	89211
Choroszcz	7407	7324	8104	7805	7189	7222
Czarna Białostocka	3246	3123	2950	2539	2254	2054
Dobrzyniewo Kościelne	8170	7432	8334	8496	8215	8341
Gródek	9803	10160	8859	8067	7253	6255
Juchnowiec Kościelny		8943	9800	10213	10759	12156
Łapy	6323	5937	7035	6991	6816	6823
Michałow	13820	13105	11998	10300	9340	7973
Poświętne	5339	4705	4745	4366	4187	3942
Supraśl		3255	4476	5591	6391	7299
Suraż	2162	2049	1815	1591	1329	1207
Turośń Kościelna		5620	5895	5532	5048	5081
Tykocin	6739	6416	6217	5525	5004	4819
Wasilków	3579	3247	3578	3542	3414	3595
Zabłudów		12646	11562	10597	9803	9422
Zawady	4673	4129	4073	3658	3223	3022

Tabela 4. Liczba ludności w powiecie bielskim według podziału na miasta i gminy wiejskie w latach 1946-2000

Wyszczególnienie	1946	1950	1970	1978	1988	2000
OGÓŁEM	64334	62333	67681	65362	65734	63148
MIASTA	8986	10109	17239	22057	29363	31423
Bielsk Podlaski	6444	7556	14307	19086	25943	27650
Brańsk	2542	2553	2932	2971	3420	3773
GMINY WIEJSKIE	55348	52224	50442	43305	36371	31725
Bielsk Podlaski	16574	16329	14754	12764	10047	8092
Boćki	8879	7995	7849	6713	5915	5205
Brańsk	11417	10771	10732	8906	7680	7198
Orla	6750	6201	6766	5782	4671	3753
Rudka	2546	2400	2481	2364	2085	2193
Wyszki	9182	8528	7860	6776	5973	5284

Tabela 5. Liczba ludności w powiecie grajewskim według podziału na miasta i gminy wiejskie w latach 1946-2000

Wyszczególnienie	1946	1950	1970	1978	1988	2000
OGÓŁEM	42854	41240	46403	46475	50309	51604
MIASTA	10514	10765	16446	19257	25775	28394
Grajewo	6254	6461	11292	14248	20394	23060
Rajgród	1683	1583	1637	1605	1743	1694
Szczuczyn	2577	2721	3517	3404	3638	3640
GMINY WIEJSKIE	32340	30475	29957	27218	24534	23210
Grajewo		8218	8111	7645	6587	6408
Radziłów	7603	8255	7624	6664	6063	5405
Rajgród		4527	4762	4235	4019	3992
Szczuczyn	4302	3956	4095	3844	3484	3231
Wąsosz	6081	5602	5365	4830	4381	4174

Tabela 6. Liczba ludności w powiecie hajnowskim według podziału na miasta i gminy wiejskie w latach 1946-2000

Wyszczególnienie	1946	1950	1970	1978	1988	2000
OGÓŁEM	56 367	52 473	58 379	56 918	57 115	52 666
MIASTA	10 648	10 427	16 411	19 610	25 074	25 608
Hajnówka	9 212	9 029	14 842	18 070	23 396	23 977
Kleszczele	1 436	1 398	1 569	1 540	1 678	1 631
GMINY WIEJSKIE	45 719	42 046	41 968	37 308	32 041	27 058
Białowieża	3 804	3 150	3 577	3 512	3 327	2 735
Czeremcha	4 758	3 486	4 500	4 366	4 287	3 907
Czyże	5 849	5 664	5 348	4 691	3 728	2 933
Dubicze Cerkiewne	4 232	3 988	4 059	3 521	2 744	2 175
Hajnówka	7 092	6 556	6 559	5 720	5 148	4 577
Kleszczele	3 674	3 166	3 207	2 739	2 059	1 573
Narew	9 612	9 059	7 801	6 641	5 530	4 616
Narewka	6 698	6 977	6 917	6 118	5 223	4 542

Tabela 7. Liczba ludności w powiecie kolneńskim według podziału na miasta i gminy wiejskie w latach 1946-2000

Wyszczególnienie	1946	1950	1970	1978	1988	2000
OGÓŁEM	48 907	42 523	42 553	40 682	40 760	41 166
MIASTA	4 982	4 871	7 972	9 564	12 513	13 705
Kolno	3 295	3 502	5 834	7 357	9 970	11 195
Stawiski	1 687	1 369	2 138	2 207	2 543	2 510
GMINY WIEJSKIE	43 925	37 652	34 581	31 118	28 247	27 461
Grabowo	5 816	5 095	4 618	4 181	4 034	3 814
Kolno	14 014	12 164	11 258	10 180	9 179	9 203
Mały Płock		6 820	6 381	5 932	5 468	5 200
Stawiski		6 821	5 877	5 119	4 526	4 190
Turośl	6 867	6 752	6 447	5 706	5 040	5 054

Tabela 8. Liczba ludności w powiecie tomzyskim według podziału na miasta i gminy wiejskie w latach 1946-2000

Wyszczególnienie	1946	1950	1970	1978	1988	2000
OGÓŁEM	63 154	60 872	59 734	56 581	52 866	51 164
MIASTA	2 820	3 144	3 367	3 506	3 676	3 978
Jedwabne	1 695	1 788	1 938	1 935	1 983	2 005
Nowogród	1 125	1 356	1 429	1 571	1 693	1 973
GMINY WIEJSKIE	60 334	57 728	56 367	53 075	49 190	47 186
Jedwabne		6 720	5 765	4 993	4 367	3 942
Łomża		9 447	9 963	9 761	9 260	9 170
Miastkowo		4 565	4 647	4 512	4 361	4 313
Nowogród	2 614	2 762	2 566	2 360	2 105	1 968
Piątnica		10 803	11 594	11 855	11 128	10 892
Przytuły		3 503	3 194	2 724	2 404	2 269
Śniadowo		7 516	7 096	6 531	6 094	5 784
Wizna	6 836	6 708	6 005	5 481	4 915	4 495
Zbójna	6 140	5 704	5 537	4 858	4 556	4 353

Tabela 9. Liczba ludności w powiecie monieckim według podziału na miasta i gminy wiejskie w latach 1946-2000

Wyszczególnienie	1946	1950	1970	1978	1988	2000
OGÓŁEM	46 572	46 060	48 421	45 800	45 529	45 413
MIASTA	3 651	3 990	8 781	10 758	14 274	15 724
Goniądz	1 324	1 432	1 718	1 547	1 838	1 878
Knyszyn	1 669	1 786	2 497	2 682	2 851	2 910
Mońki	658	772	4 566	6 529	9 585	10 936
GMINY WIEJSKIE	42 921	42 070	39 640	35 042	31 255	29 689
Goniądz	5 414	5 272	5 002	4 361	3 914	3 621
Jasionówka	4 667	5 047	4 359	3 896	3 442	3 224
Jaświły	7 872	8 014	7 790	6 764	6 077	5 841
Knyszyn	2 862	2 903	2 942	2 539	2 344	2 229
Krypno	6 369	6 101	5 580	4 996	4 515	4 479
Mońki	8 111	7 366	7 182	6 605	5 665	5 364
Trzcianne	7 626	7 367	6 785	5 881	5 298	4 931

Tabela 10. Liczba ludności w powiecie sejneńskim według podziału na miasta i gminy wiejskie w latach 1946-2000

Wyszczególnienie	1946	1950	1970	1978	1988	2000
OGÓŁEM	21 500	19 456	22 447	22 417	22 316	21 993
MIASTA	1 666	1 508	3 509	4 237	5 605	6 143
Sejny	1 666	1 508	3 509	4 237	5 605	6 143
GMINY WIEJSKIE	19 834	17 948	19 238	18 180	16 711	15 850
Giby		3 289	3 579	3 383	3 154	3 000
Krasnopol		5 367	5 346	4 954	4 476	4 142
Puńsk	4 661	4 300	4 620	4 605	4 597	4 490
Sejny		4 992	5 693	5 238	4 484	4 218

Tabela 11. Liczba ludności w powiecie siemiatyckim według podziału na miasta i gminy wiejskie w latach 1946-2000

Wyszczególnienie	1946	1950	1970	1978	1988	2000
OGÓŁEM	63 735	56 362	56 678	53 050	52 901	51 684
MIASTA	5 833	5 522	8 785	10 680	15 571	18 060
Drohiczyn	1 634	1 648	1 831	2 031	2 132	2 269
Siemiatycze	4 199	3 874	6 954	8 648	13 439	15 791
GMINY WIEJSKIE	57 542	50 840	47 893	42 370	37 330	33 624
Drohiczyn	9 098	8 247	7 082	6 431	5 598	5 144
Dziadkowice	5 264	4 323	4 073	3 476	3 291	3 117
Grodzisk	8 078	8 030	7 098	6 141	5 407	4 990
Mielnik	5 318	4 047	4 026	3 600	3 226	2 801
Milejczyce	4 720	4 329	4 202	3 516	2 807	2 345
Nurzec-Stacja	9 536	7 090	7 415	6 532	5 736	5 029
Perlejewo	5 411	5 222	4 462	3 947	3 627	3 237
Siemiatycze	10 117	9 528	9 535	8 727	7 638	6 961

Tabela 12. Liczba ludności w powiecie sokólskim według podziału na miasta i gminy wiejskie w latach 1946-2000

Wyszczególnienie	1946	1950	1970	1978	1988	2000
OGÓŁEM	87 674	86 697	85 620	82 363	80 988	77 735
MIASTA	8 240	8 809	16 406	21 348	27 129	28 982
Dąbrowa Biał.	1 461	1 521	3 911	4 643	6 074	6 617
Sokółka	4 879	5 346	10 213	14 317	18 730	19 886
Suchowola	1 900	1 942	2 282	2 388	2 325	2 479
GMINY WIEJSKIE	79 434	77 888	69 214	61 015	53 859	48 753
Dąbrowa Białostocka	11 748	11 143	10 265	8 957	7 724	7 052
Janów	7 653	7 142	6 382	5 732	5 179	4 704
Korycin	5 700	5 244	4 690	4 307	3 913	3 634
Krynki	6 401	7 148	5 127	4 561	4 145	3 873
Kuźnica	5 661	6 118	6 179	5 690	5 229	4 725
Nowy Dwór	4 886	4 729	4 695	4 106	3 567	3 154
Sidra	6 933	6 540	6 083	5 417	4 715	4 158
Sokółka	12 767	12 097	11 374	10 151	8 912	8 301
Suchowola	9 017	8 674	7 791	6 694	5 850	5 399
Szudziałowo	8 668	9 053	6 628	5 400	4 625	3 753

Tabela 13. Liczba ludności w powiecie suwalskim według podziału na gminy wiejskie w latach 1946-2000

Wyszczególnienie	1946	1950	1970	1978	1988	2000
OGÓŁEM	45 140	42 995	42 093	39 487	36 608	35 645
GMINY WIEJSKIE	45 140	42 995	42 093	39 487	36 608	35 645
Bakałarzewo	4 383	4 366	3 739	3 165	3 146	3 177
Filipów	5 049	4 830	5 153	4 845	4 519	4 616
Jeleniewo		4 367	3 686	3 637	3 265	3 035
Przerośl	4 790	3 792	3 788	3 412	3 065	3 203
Raczki	6 119	6 064	6 541	6 382	6 359	6 119
Rutka Tartak		3 169	2 699	2 509	2 280	2 206
Suwałki		7 405	7 565	7 658	6 657	6 150
Szypliszki		5 240	5 098	4 569	4 296	4 204
Wiżajny		3 762	3 824	3 310	3 021	2 848

Tabela 14. Liczba ludności w powiecie wysokomazowieckim według podziału na miasta i gminy wiejskie w latach 1946-2000

Wyszczególnienie	1946	1950	1970	1978	1988	2000
OGÓŁEM	68 479	65 326	66 474	62 611	62 426	61 758
MIASTA	5 509	5 771	8 974	9 890	12 809	14 273
Ciechanowiec	3 388	3 126	3 632	3 621	4 453	4 770
Wysokie Mazowieckie	2 121	2 645	5 342	6 269	8 356	9 503
GMINY WIEJSKIE	62 970	59 555	57 500	52 721	49 617	47 485
Ciechanowiec	8 291	7 806	6 667	5 525	5 081	4 665
Czyżew Osada	7 629	7 115	7 300	6 893	6 676	6 662
Klukowo	7 057	6 550	6 182	5 649	5 205	4 886
Kobylin Borzymy	6 064	5 571	5 218	4 614	4 036	3 702
Kulesze Kośc.	4 403	3 920	4 087	3 837	3 657	3 528
Nowe Piekuty	5 390	5 147	4 962	4 610	4 438	4 209
Sokoły	7 371	7 608	7 736	7 315	6 873	6 569
Szepietowo	8 523	7 878	8 376	7 889	7 743	7 685
Wysokie Mazowieckie	8 242	7 960	6 972	6 389	5 908	5 579

Tabela 15. Liczba ludności w powiecie zambrowskim według podziału na miasta i gminy wiejskie w latach 1946-2000

Wyszczególnienie	1946	1950	1970	1978	1988	2000
OGÓŁEM	28 888	28 919	39 930	40 977	45 061	46 472
MIASTA	4 245	3 773	14 144	16 227	21 554	23 992
Zambrów	4 245	3 773	14 144	16 227	21 554	23 992
GMINY WIEJSKIE	24 643	25 146	25 786	24 750	23 507	22 480
Kołaki Kościelna	3 296	3 201	3 006	2 757	2 629	2 422
Rutki		6 938	7 122	6 877	6 589	6 221
Szumowo	5 349	5 445	5 691	5 244	5 124	4 828
Zambrów		9 562	9 967	9 872	9 165	9 009

Tabele 16-30

Województwo PODLASKIE. Dynamika zmian ogólnej liczby ludności w latach 1950 - 2000 w podziale administracyjnym z 31 grudnia 2000 roku oraz struktura wieku ludności według stanu na 31 grudnia 2000 roku według powiatów, miast i gmin wiejskich.

Tabela 16. Województwo podlaskie ogółem. Dynamika zmian ogólnej liczby ludności w latach 1950 - 2000 w podziale administracyjnym z dnia 31 grudnia 2000 roku oraz struktura wieku ludności według stanu na 31 grudnia 2000r. według powiatów, miast i gmin wiejskich.

Wyszczególnienie	Dynamika zmian liczby ludności (liczba dla roku w mianowniku = 100)					Ludność według wieku ^a (w procentach)			
	1970	1978	1988	2000	2000	Ogółem	przedpro- dukcyjny	produk- cyjny	popro- dukcyjny
	1950	1970	1978	1988	1950				
WOJEWÓDZTWO	120,0	104,1	109,1	102,7	140,0	100,0	25,6	58,5	15,9
MIASTA	195,6	125,0	130,3	109,9	350,9	100,0	25,7	62,0	12,3
Wieś	96,8	91,3	91,0	94,2	75,7	100,0	25,6	53,5	20,9
MIASTA – POWIATY GRODZKIE	209,5	129,1	132,8	111,0	398,5	100,0			
Białystok	231,3	124,9	125,0	108,2	390,6	100,0	22,9	63,8	13,3
Łomża	161,8	145,8	153,5	115,7	416,0	100,0	28,3	62,2	9,5
Suwałki	170,3	139,5	157,0	119,9	416,6	100,0	29,3	60,7	10,0
Pozostałe miasta	180,6	119,9	127,8	108,3	299,8	100,0			

a) wiek produkcyjny - mężczyźni 18 - 64; kobiety 18 - 59 lat.

Tabela 17. Powiat augustowski ogółem. Dynamika zmian ogólnej liczby ludności w latach 1950 - 2000 w podziale administracyjnym z 31 grudnia 2000 roku oraz struktura wieku ludności według stanu na 31 grudnia 2000 roku według, miast i gmin wiejskich.

Wyszczególnienie	Dynamika zmian liczby ludności)					Ludność według wieku ^a (w procentach)		
	1970	1978	1988	2000	2000	przed- pro-duk- cyjny	produk- cyjny	popro- dukcyjny
	1950	1970	1978	1988	1950			
OGÓŁEM	123,5	101,7	104,6	103,2	135,4	26,7	57,3	16,0
MIASTA	212,3	118,4	120,8	110,7	336,1	26,5	60,0	13,5
Augustów	219,3	117,3	117,1	109,6	330,4	26,0	60,1	13,9
Lipsk	115,7	147,7	197,1	123,3	414,1	31,7	59,6	8,7
GMINY WIEJSKIE	98,6	91,5	91,9	95,4	79,1	27,0	53,9	19,1
Augustów	102,0	92,7	91,6	98,8	85,5	29,6	53,4	17,0
Bargłów Kościelny	101,6	91,6	93,5	93,3	81,2	26,5	54,6	18,9
Lipsk	83,8	87,8	86,7	88,9	56,7	23,8	51,3	24,9
Nowinka	109,5	98,2	90,9	97,4	95,2	27,3	56,5	16,2
Płaska	98,6	93,3	93,4	97,9	84,1	23,9	56,3	19,8
Sztabin	99,6	88,9	94,0	95,8	79,7	27,8	52,6	19,6

a) wiek produkcyjny - mężczyźni 18 - 64; kobiety 18 - 59 lat.

Tabela 18. Powiat białostocki. Dynamika zmian ogólnej liczby ludności w latach 1950 - 2000 w podziale administracyjnym z 31 grudnia 2000 roku oraz struktura wieku ludności według stanu na 31 grudnia 2000 roku według, miast i gmin wiejskich.

Wyszczególnienie	Dynamika zmian liczby ludności						Ludność według wieku ^a (w procentach)	
	1970	1978	1988	2000	2000	przedpro- dukcyjny	produk- cyjny	popro- dukcyjny
	1950	1970	1978	1988	1950			
OGÓŁEM	113,5	101,3	102,3	101,0	118,9	25,3	57,8	16,9
MIASTA	174,9	118,7	119,1	104,9	259,2	26,0	61,2	12,8
Choroszcz	181,9	116,1	121,9	84,2	216,8	25,2	66,5	8,3
Czarna Białostocka	329,2	117,6	113,9	105,9	466,9	25,7	60,8	13,5
Łapy	150,4	135,4	135,5	104,6	288,7	26,1	61,9	12,0
Supraśl	172,1	110,7	102,6	105,4	206,0	26,7	57,8	15,5
Suraż	102,3	94,0	99,8	94,7	90,9	25,8	54,7	19,5
Tykocin	109,2	104,0	105,6	101,0	121,3	23,7	55,8	20,5
Wasilków	189,8	110,8	112,1	122,0	287,5	26,0	61,8	12,2
Zabłudów	135,8	115,5	111,2	113,9	198,8	29,4	59,1	11,5
GMINY WIEJSKIE	101,3	95,3	95,2	98,9	90,9	24,9	55,8	19,3
Choroszcz	110,6	96,3	92,1	100,5	98,6	25,5	55,7	18,8
Czarna Białostocka	94,5	86,1	88,8	91,1	65,8	25,3	52,6	22,1
Dobrzyniewo Kośc.	112,1	101,9	96,7	101,5	112,2	24,9	58,2	16,9
Gródek	87,2	91,1	89,9	86,2	61,6	20,1	55,4	24,5
Juchnowiec Kośc.	109,6	104,2	105,3	113,0	135,9	26,9	57,3	15,8
Łapy	118,5	99,4	97,5	100,1	114,9	24,4	55,1	20,5
Michałow	91,6	85,8	90,7	85,8	60,8	21,2	53,1	25,7
Poświętne	100,9	92,0	95,9	94,1	83,6	26,8	53,6	19,6
Supraśl	137,5	124,9	114,3	114,2	224,2	26,5	60,0	13,5
Suraż	88,6	87,7	83,5	90,8	58,9	20,8	54,3	24,9
Turośń Kościelna	104,9	93,8	91,3	100,7	90,4	26,0	54,5	19,5
Tykocin	96,9	88,9	90,6	96,3	75,1	26,7	55,2	18,1
Wasilków	110,2	99,0	96,4	105,3	110,7	25,6	57,2	17,2
Zabłudów	91,4	91,7	92,5	96,1	74,5	25,2	54,3	20,5
Zawady	98,6	89,8	88,1	93,8	73,2	24,6	55,2	20,2

a) wiek produkcyjny - mężczyźni 18 - 64; kobiety 18 - 59 lat.

Tabela 19. Powiat bielski. Dynamika zmian ogólnej liczby ludności w latach 1950 - 2000 w podziale administracyjnym z 31 grudnia 2000 roku oraz struktura wieku ludności według stanu na 31 grudnia 2000 roku według miast i gmin wiejskich

Wyszczególnienie	Dynamika zmian liczby ludności						Ludność według wieku ^a (w procentach)	
	1970	1978	1988	2000	2000	przed- pro-duk- cyjny	produk- cyjny	popro- dukcyjny
	1950	1970	1978	1988	1950			
OGÓŁEM	108,6	96,6	100,6	96,1	101,3	24,3	54,5	21,2
MIASTA	170,5	127,9	133,1	107,0	310,8	27,5	60,0	12,5
Bielsk Podlaski	189,3	133,4	135,9	106,6	365,9	27,2	60,8	12,0
Brańsk	114,8	101,3	115,1	110,3	147,8	29,3	54,6	16,1
GMINY WIEJSKIE	96,6	85,8	84,0	87,2	60,7	21,2	49,0	29,8
Bielsk Podlaski	90,4	86,5	78,7	80,5	49,6	16,2	46,1	37,7
Boćki	98,2	85,5	88,1	88,0	65,1	21,4	51,0	27,6
Brańsk	81,5	83,0	86,2	93,7	54,6	25,1	51,5	23,4
Orla	109,1	85,5	80,8	80,3	60,5	14,3	46,3	39,4
Rudka	103,4	95,3	88,2	105,2	91,4	31,1	47,2	21,7
Wyszki	92,2	86,2	88,1	88,5	62,0	24,3	50,7	25,0

a) wiek produkcyjny - mężczyźni 18 - 64; kobiety 18 - 59 lat.

Tabela 20. Powiat grajewski. Dynamika zmian ogólnej liczby ludności w latach 1950 - 2000 w podziale administracyjnym z 31 grudnia 2000 roku oraz struktura wieku ludności według stanu na 31 grudnia 2000 roku według miast i gmin wiejskich

Wyszczególnienie	Dynamika zmian liczby ludności					Ludność według wieku ^a (w procentach)		
	1970	1978	1988	2000	2000	przedprodukcyjny	produkcyjny	poprodukcyjny
	1950	1970	1978	1988	1950			
OGÓŁEM	112,5	100,2	108,2	102,6	125,1	27,8	58,0	14,2
MIASTA	154,0	117,1	133,8	110,2	265,8	28,2	54,6	17,2
Grajewo	177,0	126,2	143,1	113,1	361,6	28,7	61,2	10,1
Rajgród	105,4	98,0	108,6	97,2	106,4	23,4	57,8	18,4
Szczuczyn	129,3	96,8	106,9	100,1	133,8	27,6	59,9	12,5
GMINY WIEJSKIE	98,0	90,9	90,1	94,6	76,0	27,4	54,4	18,2
Grajewo	98,7	94,3	86,2	97,3	78,0	29,8	52,9	17,3
Radziłów	92,4	87,4	91,0	89,1	65,5	24,9	54,2	20,9
Rajgród	105,2	88,9	94,9	99,3	88,2	28,4	55,1	16,5
Szczuczyn	103,5	93,9	90,6	92,7	81,7	27,5	54,2	18,3
Wąsosz	95,8	90,0	90,7	95,3	74,5	26,0	55,9	18,1

a) wiek produkcyjny - mężczyźni 18 - 64; kobiety 18 - 59 lat.

Tabela 21. Powiat hajnowski. Dynamika zmian ogólnej liczby ludności w latach 1950 - 2000 w podziale administracyjnym z 31 grudnia 2000 roku oraz struktura wieku ludności według stanu na 31 grudnia 2000 roku według miast i gmin wiejskich

Wyszczególnienie	Dynamika zmian liczby ludności					Ludność według wieku ^a (w procentach)		
	1970	1978	1988	2000	2000	przed- produk- cyjny	produk- cyjny	popro- dukcyjny
	1950	1970	1978	1988	1950			
Ogółem	111,3	97,5	100,3	92,2	100,4	21,0	56,5	22,5
MIASTA	157,4	119,5	127,9	102,1	245,6	23,2	61,0	15,8
Hajnówka	164,4	121,7	129,5	102,5	265,5	23,5	61,8	14,7
Kleszczele	112,2	98,2	109,0	97,2	116,7	18,4	49,5	32,1
GMINY WIEJSKIE	99,8	88,9	85,9	84,4	64,4	19,0	52,1	28,9
Białowieża	113,6	98,2	94,7	82,2	86,8	21,0	56,0	23,0
Czeremcha	129,1	97,0	98,2	91,1	112,1	22,3	54,0	23,7
Czyże	94,4	87,7	79,5	78,7	51,8	13,8	48,5	37,7
Dubicze Cerkiewne	101,8	86,7	77,9	79,3	54,5	14,3	48,0	37,7
Hajnówka	100,0	87,2	90,0	88,9	69,8	19,8	53,9	26,3
Kleszczele	101,3	85,4	75,0	76,6	49,7	16,9	51,9	31,2
Narew	86,1	85,1	83,3	83,5	51,0	18,9	49,7	31,4
Narewka	99,1	88,4	85,4	87,0	65,1	20,7	52,9	26,4

a) wiek produkcyjny - mężczyźni 18 - 64; kobiety 18 - 59 lat.

Tabela 22. Powiat kolneński. Dynamika zmian ogólnej liczby ludności w latach 1950 - 2000 w podziale administracyjnym z 31 grudnia 2000 roku oraz struktura wieku ludności według stanu na 31 grudnia 2000 roku według miast i gmin wiejskich

Wyszczególnienie	Dynamika zmian liczby ludności					Ludność według wieku ^a (w procentach)		
	1970	1978	1988	2000	2000	przedpro- dukcyjny	produk- cyjny	popro- dukcyjny
	1950	1970	1978	1988	1950			
OGÓŁEM	100,1	95,6	100,2	101,0	96,8	28,9	55,8	15,3
MIASTA	163,7	120,0	130,8	109,5	281,4	29,2	60,8	10,0
Kolno	166,6	126,1	135,5	112,3	319,7	30,2	60,6	9,2
Stawiski	156,2	103,2	115,2	98,7	183,3	24,9	61,2	13,9
GMINY WIEJSKIE	91,8	90,0	90,8	97,2	72,9	28,7	53,4	17,9
Grabowo	90,6	90,5	96,5	94,5	74,9	29,8	52,9	17,3
Kolno	92,6	90,4	90,2	100,3	75,7	30,9	51,3	17,8
Mały Płock	93,6	93,0	92,2	95,1	76,2	26,3	54,8	18,9
Stawiski	86,2	87,1	88,4	92,6	61,4	26,0	55,1	18,9
Turośl	95,5	88,5	88,3	100,3	74,9	29,3	53,4	17,3

a) wiek produkcyjny - mężczyźni 18 - 64; kobiety 18 - 59 lat.

Tabela 23. Powiat łomżyński. Dynamika zmian ogólnej liczby ludności w latach 1950 - 2000 w podziale administracyjnym z 31 grudnia 2000 roku oraz struktura wieku ludności według stanu na 31 grudnia 2000 roku według miast i gmin wiejskich

Wyszczególnienie	Dynamika zmian liczby ludności					Ludność według wieku ^a (w procentach)		
	1970	1978	1988	2000	2000	przedpro- dukcyjny	produk- cyjny	popro- dukcyjny
	1950	1970	1978	1988	1950			
OGÓŁEM	98,1	94,7	93,4	96,8	84,0	27,8	53,7	18,5
MIASTA	107,1	104,1	104,8	108,2	126,5	26,8	57,9	15,3
Jedwabne	108,4	99,8	102,5	101,1	112,1	26,6	55,5	17,9
Nowogród	105,4	109,9	107,8	116,5	145,5	27,1	60,2	12,7
GMINY WIEJSKIE	97,6	94,2	92,7	95,9	81,7	27,9	53,4	18,7
Jedwabne	85,8	86,6	87,5	90,3	58,7	27,2	52,6	20,2
Łomża	105,5	98,0	94,9	99,0	97,1	29,9	53,0	17,1
Miastkowo	101,8	97,1	96,7	98,9	94,5	29,7	53,3	17,0
Nowogród	92,9	92,0	89,2	93,5	71,3	24,8	52,5	22,7
Piątnica	107,3	102,3	93,9	97,9	100,8	28,1	55,0	16,9
Przytuły	91,2	85,3	88,3	94,4	64,8	27,9	52,9	19,2
Śniadowo	94,4	92,0	93,3	94,9	77,0	25,4	53,0	21,6
Wizna	89,5	91,3	89,7	91,5	67,0	26,5	51,0	22,5
Zbójna	97,1	87,7	93,8	95,5	76,3	28,0	54,4	17,6

a) wiek produkcyjny - mężczyźni 18 - 64; kobiety 18 - 59 lat.

Tabela 24. Powiat moniecki. Dynamika zmian ogólnej liczby ludności w latach 1950 - 2000 w podziale administracyjnym z 31 grudnia 2000 roku oraz struktura wieku ludności według stanu na 31 grudnia 2000 roku według miast i gmin wiejskich

Wyszczególnienie	Dynamika zmian liczby ludności					Ludność według wieku ^a (w procentach)		
	1970	1978	1988	2000	2000	przedpro- dukcyjny	produk- cyjny	popro- dukcyjny
	1950	1970	1978	1988	1950			
OGÓŁEM	105,1	94,6	99,4	99,7	98,6	26,8	54,8	18,4
MIASTA	220,1	122,5	132,7	110,2	394,1	27,9	58,9	13,2
Goniądz	120,0	90,0	118,8	102,2	131,1	29,5	52,2	18,3
Knyszyn	139,8	107,4	106,3	102,1	162,9	26,9	59,3	13,8
Mońki	591,5	143,0	146,8	114,1	1416,6	27,8	60,1	12,1
GMINY WIEJSKIE	94,2	88,4	89,2	95,0	70,6	26,3	52,5	21,2
Goniądz	94,9	87,2	89,8	92,5	68,7	26,2	52,0	21,8
Jasionówka	86,4	89,4	88,3	93,7	63,9	25,5	54,2	20,3
Jaświły	97,2	86,8	89,8	96,1	72,9	26,6	51,2	22,2
Knyszyn	101,3	86,3	92,3	95,1	76,8	26,3	52,7	21,0
Krypno	91,5	89,5	90,4	99,2	73,4	27,3	51,7	21,0
Mońki	97,4	92,0	85,8	94,7	72,8	26,0	53,5	20,5
Trzcianne	92,1	86,7	90,1	93,1	66,9	25,8	53,3	20,9

a) wiek produkcyjny - mężczyźni 18 - 64; kobiety 18 - 59 lat.

Tabela 25. Powiat sejneński. Dynamika zmian ogólnej liczby ludności w latach 1950 - 2000 w podziale administracyjnym z 31 grudnia 2000 roku oraz struktura wieku ludności według stanu na 31 grudnia 2000 roku według miast i gmin wiejskich

Wyszczególnienie	Dynamika zmian liczby ludności					Ludność według wieku ^a (w procentach)		
	1970	1978	1988	2000	2000	przedpro- dukcyjny	produk- cyjny	popro- dukcyjny
	1950	1970	1978	1988	1950			
OGÓŁEM	116,9	98,5	99,5	98,6	113,0	26,6	55,9	17,5
MIASTA	232,6	120,7	132,3	109,6	407,4	27,3	60,0	12,7
Sejny	232,6	120,7	132,3	109,6	407,4	27,3	60,0	12,7
GMINY WIEJSKIE	107,2	94,5	91,9	94,8	88,3	26,3	54,3	19,4
Giby	108,8	94,5	93,2	95,1	91,5	25,6	53,9	20,5
Krasnopol	99,6	92,7	90,4	92,5	77,2	26,1	53,6	20,3
Puńsk	107,4	99,7	99,8	97,7	104,4	26,0	56,3	17,7
Sejny	114,0	92,0	85,6	94,1	84,5	27,4	53,0	19,6

a) wiek produkcyjny - mężczyźni 18 - 64; kobiety 18 - 59 lat.

Tabela 26. Powiat siemiatycki. Dynamika zmian ogólnej liczby ludności w latach 1950 - 2000 w podziale administracyjnym z 31 grudnia 2000 roku oraz struktura wieku ludności według stanu na 31 grudnia 2000 roku według miast i gmin wiejskich

Wyszczególnienie	Dynamika zmian liczby ludności					Ludność według wieku ^a (w procentach)		
	1970	1978	1988	2000	2000	przedpro- dukcyjny	produk- cyjny	popro- dukcyjny
	1950	1970	1978	1988	1950			
OGÓŁEM	100,6	93,6	99,7	97,7	79,1	25,1	54,8	20,1
MIASTA	161,8	121,6	145,8	116,0	332,7	28,4	60,3	11,3
Drohiczyn	111,1	110,9	105,0	106,4	137,7	22,5	61,3	16,2
Siemiatycze	183,9	124,4	155,4	117,5	417,6	29,3	60,1	10,6
GMINY WIEJSKIE	94,0	88,5	88,1	90,1	66,0	23,3	51,8	24,9
Drohiczyn	85,9	90,8	87,0	91,9	62,4	26,0	51,0	23,0
Dziadkowice	94,2	85,3	94,7	94,7	72,1	26,7	52,4	20,9
Grodzisk	88,4	86,5	88,0	92,3	62,1	23,0	52,8	24,2
Mielnik	98,9	89,4	89,6	86,8	68,8	18,7	52,1	29,2
Milejczyce	97,1	83,7	79,8	83,5	54,2	19,3	46,7	34,0
Nurzec Stacja	104,6	88,1	87,8	88,7	70,9	22,2	51,7	26,1
Perlejewo	85,4	88,5	91,9	89,2	62,0	25,4	51,6	23,0
Siemiatycze	100,1	91,5	87,5	91,1	73,1	22,8	53,3	23,9

a) wiek produkcyjny - mężczyźni 18 - 64; kobiety 18 - 59 lat.

Tabela 27. Powiat sokólski. Dynamika zmian ogólnej liczby ludności w latach 1950 - 2000 w podziale administracyjnym z 31 grudnia 2000 roku oraz struktura wieku ludności według stanu na 31 grudnia 2000 roku według miast i gmin wiejskich

Wyszczególnienie	Dynamika zmian liczby ludności					Ludność według wieku ^a (w procentach)		
	1970	1978	1988	2000	2000	przedpro- dukcyjny	produk- cyjny	popro- dukcyjny
	1950	1970	1978	1988	1950			
OGÓŁEM -	98,8	96,2	98,3	96,0	1 89,7	25,1	56,5	18,4
MIASTA	186,2	130,1	127,1	106,8	329,0	26,3	61,5	12,2
Dąbrowa Białostocka	257,1	118,7	130,8	108,9	435,0	26,6	60,6	12,8
Sokółka	191,0	140,2	130,8	106,2	372,0	26,3	62,8	10,9
Suchowola	117,5	104,6	93,4	106,6	127,7	25,2	53,3	21,5
GMINY WIEJSKIE	88,9	88,2	88,3	90,5	62,6	24,3	53,6	22,1
Dąbrowa Białostocka	92,1	87,3	86,2	91,3	63,3	25,9	51,5	22,6
Janów	89,4	89,8	90,4	90,8	65,9	26,3	52,6	21,1
Korycin	89,4	91,8	90,8	92,9	69,3	24,3	56,9	18,8
Krynki	71,7	89,0	90,9	93,4	54,2	22,5	55,0	22,5
Kuźnica	101,0	92,1	91,9	90,4	77,2	22,4	55,7	21,9
Nowy Dwór	99,3	87,5	86,9	88,4	66,7	22,5	51,4	26,1
Sidra	93,0	89,1	87,0	88,2	63,6	24,6	51,7	23,7
Sokółka	94,0	89,2	87,8	93,1	68,6	25,1	55,0	19,9
Suchowola	89,8	85,9	87,4	92,3	62,2	25,3	54,4	20,3
Szudziałowo	73,2	81,5	85,6	81,1	41,5	21,5	50,8	27,7

a) wiek produkcyjny - mężczyźni 18 - 64; kobiety 18 - 59 lat.

Tabela 28. Powiat suwalski. Dynamika zmian ogólnej liczby ludności w latach 1950 - 2000 w podziale administracyjnym z 31 grudnia 2000 roku oraz struktura wieku ludności według stanu na 31 grudnia 2000 roku według gmin wiejskich

Wyszczególnienie	Dynamika zmian liczby ludności					Ludność według wieku ^a (w procentach)		
	1970	1978	1988	2000	2000	przedpro- dukcyjny	produk- cyjny	popro- dukcyjny
	1950	1970	1978	1988	1950			
OGÓŁEM	97,9	93,8	92,7	97,4	82,9	29,6	53,5	16,9
GMINY WIEJSKIE	97,9	93,8	92,7	97,4	82,9	29,6	53,5	16,9
Bakałarzewo	85,6	84,6	99,4	101,0	72,8	30,4	51,2	18,4
Filipów	106,7	94,0	93,3	102,1	95,6	29,6	53,0	17,4
Jeleniewo	84,4	98,7	89,8	93,0	69,5	29,3	55,3	15,4
Przerosi	99,9	90,1	89,8	104,5	84,5	29,6	51,7	18,7
Raczki	107,9	97,6	99,6	97,6	102,3	30,2	54,1	15,7
Rutka Tartak	85,2	93,0	90,9	96,8	69,6	27,7	54,9	17,4
Suwałki	102,2	101,2	86,9	92,3	83,1	29,5	53,8	16,7
Szypliszki	97,3	89,6	94,0	97,9	80,2	29,9	52,9	17,2
Wiżajny	101,6	86,6	91,3	94,3	75,7	29,3	54,1	16,6

^{a)} wiek produkcyjny - mężczyźni 18 - 64; kobiety 18 - 59 lat.

Tabela 29. Powiat wysoko-mazowiecki. Dynamika zmian ogólnej liczby ludności w latach 1950 - 2000 w podziale administracyjnym z 31 grudnia 2000 roku oraz struktura wieku ludności według stanu na 31 grudnia 2000 roku według miast i gmin wiejskich

Wyszczególnienie	Dynamika zmian liczby ludności					Ludność według wieku ^a (w procentach)		
	1970	1978	1988	2000	2000	przedpro- dukcyjny	produk- cyjny	popro- dukcyjny
	1950	1970	1978	1988	1950			
OGÓŁEM	101,8	94,2	99,7	98,9	94,5	26,8	54,9	18,3
MIASTA	155,5	110,2	129,5	111,4	247,3	28,5	60,1	11,4
Ciechanowiec	116,2	99,7	123,0	107,1	152,6	28,2	58,6	13,2
Wysokie Mazowiec- kie	202,0	117,4	133,3	113,7	359,3	28,7	60,8	10,5
GMINY WIEJSKIE	96,5	91,7	94,1	95,7	79,7	26,3	53,3	20,4
Ciechanowiec	85,4	82,9	92,0	91,8	59,8	23,0	52,7	24,3
Czyżew Osada	102,6	94,4	96,9	99,8	93,6	26,4	55,3	18,3
Klukowo	94,4	91,4	92,1	93,9	74,6	25,6	53,2	21,2
Kobylin Borzymy	93,7	88,4	87,5	91,7	66,5	25,3	51,8	22,9
Kulesze Kościelne	104,3	93,9	95,3	96,5	90,9	27,0	52,7	20,3
Nowe Piekuty	96,4	92,9	96,3	94,8	81,8	24,9	55,2	19,9
Sokoły	101,7	94,6	94,0	95,6	86,3	27,4	53,3	19,3
Szepietowo	106,3	94,2	98,1	99,3	97,6	26,3	54,0	19,7
Wysokie Mazowiec- kie	87,6	91,6	92,5	94,4	70,1	29,1	50,8	20,1

a) wiek produkcyjny - mężczyźni 18 - 64; kobiety 18 - 59 lat.

Tabela 30. Powiat zambrowski. Dynamika zmian ogólnej liczby ludności w latach 1950 - 2000 w podziale administracyjnym z 31 grudnia 2000 roku oraz struktura wieku ludności według stanu na 31 grudnia 2000 roku według miast i gmin wiejskich

Wyszczególnienie	Dynamika zmian liczby ludności					Ludność według wieku ^a (w procentach)		
	1970	1978	1988	2000	2000	przedpro- dukcyjny	produk- cyjny	popro- dukcyjny
	1950	1970	1978	1988	1950			
OGÓŁEM	138,1	102,6	110,0	103,1	160,7	27,6	57,9	14,5
MIASTA	374,9	114,7	132,8	111,3	635,9	27,4	61,6	11,0
Zambrów	374,9	114,7	132,8	111,3	635,9	27,4	61,6	11,0
GMINY WIEJSKIE	102,5	96,0	95,0	95,6	89,4	27,8	54,1	18,1
Kołaki Kościele	93,9	91,7	95,4	92,1	75,7	27,5	51,2	21,3
Rutki	102,7	96,6	95,8	94,4	89,7	28,4	54,0	17,6
Szumowo	104,5	92,1	97,7	94,2	88,7	27,4	54,7	17,9
Zambrów	104,2	99,0	92,8	98,3	94,2	28,4	54,0	17,6

a) wiek produkcyjny - mężczyźni 18 - 64; kobiety 18 - 59 lat.

Źródła

Ludność i zasoby mieszkaniowe w latach 1946 - 1974 w podziale administracyjnym kraju z 1 czerwca 1975 r. 1976 GUS, Warszawa.

Narodowy Spis Powszechny 1988, Ludność, gospodarstwa domowe i warunki mieszkaniowe. Zeszyty miast i gmin z województw białostockiego, łomżyńskiego i suwalskiego 1988 GUS, Warszawa.

Materiały i opracowania statystyczne GUS. Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym według stanu na 1.01. Edycje z lat 1991 - 2001.

Rocznik Statystyczny Województwa Podlaskiego 2001, 2001 US, Białystok.

Literatura

- Eberhardt P. 1989 *Regiony wyludniające się w Polsce*, PAN Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania, Prace Geograficzne nr 148, ZN im. Ossolińskich, Wrocław.
- Kosiński L. 1962 *Miasta województwa białostockiego*, PWN, Warszawa.
- Ludność i zasoby mieszkaniowe w latach 1946-1974 w podziale administracyjnym kraju z 1 czerwca 1975 r.* 1976 GUS, Warszawa.
- Ludność w województwie podlaskim w 2001 r.* 2002 Białystok.
- Narodowy Spis Powszechny 1988; Ludność, gospodarstwa domowe i warunki mieszkaniowe. Zeszyty miast i gmin z województw białostockiego, łomżyńskiego i suwalskiego*, GUS, Warszawa 1989-90.
- NSP 1988. Struktura demograficzna i społeczno-zawodowa ludności. Polska 1990* GUS, Warszawa.
- Polska 1918-1988*, 1989 GUS, Warszawa.
- Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym 1984-2001* GUS, Warszawa,
- Rocznik statystyczny województw 1981, 1999, 2001*, GUS, Warszawa.
- Rocznik Statystyczny województwa podlaskiego 2001, 2002* US, Białystok.
- Szydłowski W. 2001 *Ludność i sieć osadnicza*, w: *Województwo podlaskie u progu XXI wieku*, red. R. Horodeński, C. Sadowska-Snarska, WSE, Białystok.
- Szydłowski W. 2001 *Ludność w województwie podlaskim*, *Studia Regionalne*, nr 1(3), WSE, Białystok.
- Województwo białostockie. Monografia geograficzno-gospodarcza 1967* red. J. Kostrowicki, Wydawnictwo Lubelskie, Lublin.
- Województwo podlaskie w 1998 roku 1999* US, Białystok.
- Wykaz miejscowości województwa podlaskiego 2000* Podlaski Urząd Wojewódzki, Białystok.